

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۶/۲۶

محمد انور احر

لر او بر پښتانه او د پاکستان انگرېزي پالیسي (یوویشته برخه)

(د حفصی مدرسې بنځینه زده‌کونکي د ټیټې په حال کې)

پنجابی پوځ: جوړښت، شالید او کودتاګانې (۱۷)

جنرال مشرف او د اسلام‌آباد پر سره جومات (لال مسجد) برید (۲)

غبرګونونه او نیوکې:

په پاکستان او سیمه کې د نوموړي جګړې په اړه متفاوت غبرګونونه رامنځته شول، «جنرال مشرف په یوې ټلويزیوني وینا کې ولس ته وویل: زه د افراطیت او ترهګرۍ د له منځه وړلو هوډ لرم، ژمنه کوم چې «افراطي ډلې ټپلې به د پاکستان په ګوټ ګوټ کې وخپم، د سور جومات د مدرسو په څېر، د دیني مدرسو او هغو کسانو پر ضد به ګامونه پورته کړم چې دوی روزنه ورکوي او یا یې ملاتړ کوي»¹.

د جنرال مشرف په څېر د پاکستان نورو حکومتي چارواکو هم پر سره جومات او مدرسو باندې د مشرف بریدونو پلوي وکړه خو امریکایي چارواکو له پاکستاني چارواکو څخه هم د جنرال مشرف دغه پوځي عملیات ډېر ګټور وبلل، د امریکا ولسمشر (جورج ډبلیو. بوش) د جنرال مشرف عملیات وستایل، بوش وویل چې مشرف د افراطیانو پر خلاف

1: <https://www.nytimes.com/2007/07/13/world/asia/13pakistan.html>

د پاڼو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

جگړه کې یو پیاوړی متحد دی، زما هغه خوښیږي او درناوی ورته کوم. مشرف د افراطیانو د له منځه وړلو په برخه کې یو ارزښتناک متحد پاتې شوی دی او دا مهمه ده چې له داسې متحدانو سره ټینګې اړیکې وساتل شي.²

د امریکا د بهرنیو چارو وزارت مرستیال ویاند (تام کېسي) وویل: مخکې له هغې چې کومانډو ځواکونه جومات ته ننوځي، وسله والو ته څو ځله [د تسلیمې] خبرداری ورکړل شول.

کېسي د پاکستان د پوځ کړنې عادلانه وبللې وې ویل: «د پاکستان حکومت مسوولانه عمل کړی دی، د نظم او قانون ساتل، د هر حکومت مسؤلیت دی.»³

په لاهور کې د امریکا کونسل (برایان ډېوېډ هنت) وویل: د امریکا حکومت د پاکستان د حکومت ملاتړ کوي او «وسله والو ته څو ځله اخطارونه ورکړل شول خو هغوی تسلیم نه شول او پر ځای یې جگړه غوره کړه او د دولت واکمني یې وننګوله.»

ډېوېډ هنت، دا هم زیاته کړه چې «امریکا د ترهګرۍ پر وړاندې جگړه کې د پاکستان ملاتړ کوي او پاکستان په جنوبي اسیا کې خپل تر ټولو نږدې متحد ګڼي.»⁴

له بلې خوا د سره جومات خواخوږو او پلویانو سختې نیوکې وکړې چې په دې لړ کې د القاعدې مشرانو، له ډیورنډ کرښې پورې غاړې طالبانو ګوت څنډني د پام وړ وي: د القاعدې سازمان مشر اسامه بن لادن، (جهاد ته راودانګي) په نوم یو ویډیويي پیغام خپور کړ، هغه په خپله وینا کې وویل: «شل کاله وروسته له هغې چې د پاکستان خاوري د یو جهادي جګړن (امام عبدالله عزام⁵) وینه په ځان کې حل کړه، نن پاکستان د یو بل ستر مسلمان، امام عبدالرشید غازي، د مرګ شاهد دی، مور له خدایه غواړو چې القاعده د امام عبدالرشید غازي د وینې غچ واخلي.»⁶

د القاعدې مرستیال ایمن الظواهری: (پر لال جومات تېری) په نوم یوه ویډیويي وینا وکړه، هغه له پاکستانیانو وغوښتل چې د پاکستانی پوځ د برید د غچ اخیستلو لپاره جهاد ته ودانګي. د الظواهری دغه څلور دقیقه ییزه وینا، د لال جومات او پاکستانی پوځ ترمنځ شخړې ته ځانګړې شوې وه، دغه ویډیو د القاعدې د رسنیزې څانګې (السحاب) له خوا خپره شوه او په لمن لیک کې په انګرېزي ژبه هم ژباړل کیدله.⁷

نانډوله جگړه

جنرال مشرف او پوځي انډېوالانو یې د سره جومات د پاڅونوالو پر وړاندې له ډېر نامناسب ځواک څخه کار واخیست، داسې لکه یو څوک چې پر میړي باندې د یو دروند پلک (مارتول) گزار وکړي. جنرال مشرف چې تر ډېره یو ناکام جنرال ګڼل کیږي، همدارنګه د سره جومات په نښته کې د خپل بې ځایه غبرګون له امله ډېر سپک او ورتل شو او یو ځل بیا یې یوه بله تاریخي بدنامي وګټله. په داسې حال کې چې د سره جومات د عملیاتو له امله نوموړی د غریبانو، په ځانګړې توګه د امریکایانو له خوا وستایل شو.

² : <http://www.wsws.org/articles/2007/jul2007/paki-j11.shtml>

³: https://web.archive.org/web/20080904034504/http://rawstory.com/news/afp/US_backs_Pakistan_s_storming_of_rad_07102007.html

⁴: https://web.archive.org/web/20070927215343/http://www.pakistanlink.com/Headlines/July_07/12/10.htm

⁵: ډاکټر، شیخ عبدالله عزام د فلسطین سنی مذهبي دیني عالم ؤ، هغه په شرعي علومو کې دوکتورا لرله، عزام د لینکر طبیې بنسټ اېښودونکی او د اسامه بن لادین سلاکار پاتې شوي وو، هغه په افغانستان کې د شورویانو پر وړاندې جگړه کړې ده، شیخ عبدالله عزام د ۱۹۸۹ز. کال د نومبر په ۲۴مه نېټه، په پېښور ښار کې د یوې بمې چاودنې له امله، له خپلو دوو زامنو سره یو ځای په شهادت ورسېد. دغه چاودنه د اسراییلي استخباراتو د (موساد) جاسوسانو له خوا ترسره شوې ده.

⁶: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7005140.stm

⁷: <https://abcnews.go.com/International/wireStory?id=3367353>

د پاڼو شمېره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

پر سره جومات د جنرال مشرف په څېر، د ناندوله جگړې په اړه د جرمنیانو مشهور مشر، (اودلف هیتلر) وايي: «له دې زیات شرموونکې بل کار نه شته چې دوه تنه، د سوک څېرې په جگړه نښتې وي ... خو دا یو یې تورې او خنجر ته لاس کړي.»⁸

جنرال مشرف د داسې کسانو پر وړاندې چې یوازې کلاشینکوفونه او لاسي بمونه ورسره وو، شوبلې (تانکونه) او الوتکې وکارولې، تر دې چې (لکه وړاندې چې یادونه شوي ده)، **زهرجن، سوخوونکې او وژونکې گاز (سپین فاسفورس) یې هم وکاراوه.** دا په داسې حال کې وو چې په جومات او مدرسه کې په سلگونو بڼځې او ماشومان زده‌کوونکي، له یو لوري څخه د ملایانو له‌خوا د ډال په توګه ایسار کړای شوي وو او له بلې خوا، مشرف یې پر وړاندې داسې وسلې وکارولې، لکه د هند یا د افغانستان له پوځ سره په جگړه کې بنسټل وي.

د دغې ناوړه جگړې له امله، د پاکستان پوځي، استخباراتي، سیاسي او دیني لوړپوړو چارواکو هم پر جنرال مشرف ډېرې سختې نیوکې وکړې، د پاکستان پېژندل شوی پوځي چارواکی ډګر جنرال **(جمشید گلزار کياني)** پر جومات د برید د پلټنو غوښتنه وکړه، ویې ویل چې په دې عملیاتو کې **د سپین فاسفورس بمونه کارول شوي دي.** لږ وروسته د پاکستان د دیني چارو وزیر **(اعجاز الحق)** هم دا خبره تایید کړه چې ځواکونو د پوځي عملیاتو پر مهال رښتیا هم **سپین فاسفوري گاز** کارولې وو.⁹

د پاکستان د استخباراتو (ISI) پخواني رییس **(اسد دراني)** په خپل کتاب **The Spy Chronicles: RAW, ISI and the Illusion of Peace** کې **د سره جومات عملیات یوه فاجعه بللې ده** او چارواکي یې د دې قضیې د مدیریت او چلند له امله سخت غندلي دي. هغه لیکي چې دغه برید د ودانیو د سوخېدلو او د پام وړ تلفاتو لامل شو چې په کې ګڼې بڼځې او ماشومان هم ژوبل او ووژل شول.¹⁰

په تبعید کې د نواز شریف د مسلم لیک (ن) ګوند عمومي منشي ویل چې **د هېواد د ناوړه وضعیت مسؤل پروېز مشرف دی او په باجوړ، وزیرستان او سره جومات کې یې پوځي عملیات رانده او لار ورکې وبلل.**¹¹

بهرنیو او پاکستانیو رسنیو هم ډېرې سختې نیوکې وکړې د پاکستان د **(اسلام)** ورځپاڼې پر حکومت نیوکه وکړه، ویې لیکل: «حکومت نه شي کولای ځان له دې فاجعې بې‌ګناه وبولي، که یې غوښتلې وای، کولی یې شول ستونزه په پیل کې حل کړي خو داسې ونه شول. د پاکستان په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره امنیتي ځواکونو، نه یوازې یو جومات او دیني مدرسه بمبار کړه، بلکې زغره‌وال ګاډي، تانکونه او جگړه‌ییزې چورلکې یې هم په داسې لوی شمېر وکارولې چې هر څوک یې حیران کړل.»¹²

نوموړي ورځپاڼې ددغې جگړې د راتلونکو پایلو وړاندوینه هم کړې وه لیکلې یې وو چې «دا بڼې چې دغه عملیات د ځینو شیطاني ذهنونو له‌خوا طرحه شوي وو، دا ډېره غمجنه، شرموونکې او خطرناکه بېښه ده، دا چې هېواد او ملت ته یې څومره زیان رسېدلی او په راتلونکې کې به یې اغېزې څومره بدې وي، اوس مهال یې اټکل کېدلی شي.»¹³

⁸: نبرد من. فارسي ژباړن: عنايت. ۲۸۳ مخ

⁹: <https://www.thenews.com.pk/archive/print/65420-phosphorus-bombs-used-in-jamia-hafsa-operation-ejaz>

¹⁰: https://en.wikipedia.org/wiki/The_Spy_Chronicles:_RAW,_ISI_and_the_Illusion_of_Peace

¹¹: <http://www.brecorder.com/news/3427623>

¹²: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6290594.stm

¹³: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6290594.stm

(اوصاف) ورځپاڼې په غبرگون کې وليکل: «ټول ملت د غم په تغرنه ناست دی ... يوازې امريکا غوښتل دا ډول پېښه رامنځته شي او د دې ادعا ثبوت دا دی چې **د عملياتو بريا د جنرال مشرف د قومانداني پر ځای، په سپينه ماتي او پښتاکون کې ولمانځل شول.**»¹⁴

د لاهور د عالي محکمې د وکيلانو ټولني مشر وويل: «دا ستونزه د خبرو اترو له لارې حل کېدای شوه خو جنرال مشرف په قصدي توگه د بيگناه خلکو وینه تويه کړه، **خو خپل بهرني باداران راضي کړي.**»

ځينو ورځپاڼو بيا د حکومت له دريځه ملاتړ وکړ... ډېلي ټايمز ورځپاڼې هم د حکومت له دريځه ملاتړ وکړ ويي ليکل: راځئ خبره روښانه وکړو، هېڅ حکومت نه شي کولای (له ترهگرو سره د نه مذاکرې) نړيوال اصل مات کړي او بيا دې وستايل شي.»

تورونه او درواغ

د دې لپاره چې جنرال مشرف او پوځ يې خپلې بيگنايي او تمبلي ته پرتوگ واغوندي، د جومات او مدرسې پر وسله والو يې تور پورې کړ چې گواکې په جومات او مدرسه کې ډول، ډول وسلو شتون درلود، د پوځ وياند د لسگونو ډوله وسلو او مهماتو اعلان وکړ چې په هغو کې د ټانک ضد RPG راکټونه، د ټانک او پرسونل ضد بمونه، ځانمرگي واسکټونه او ... نورې ډېرې وسلې او مهمات ترلاسه شوي دي.¹⁵

پوځيانو، (د دوی په وينا) نيول شوي وسلې رسنيو ته ورښکاره کړې او بيا يې هماغه وسلې او مهمات د پوليسو په يوې نژدې ټاڼې په يو خوندي زېرمتون کې ځای پرځای کړي. حيرانوونکي خو لا دا ده چې وروسته دا وسلې په مرموزه توگه له هغه ځايه ورکې شوې.

په دغه لټنک کې يادې وسلې او د جومات او مدرسې د نښتي ځيني صحنې ليدلې شې:

https://www.youtube.com/watch?v=8Q_AaY_FEUQ

په ويډيو کې ښکاري، ډېرې وسلې د پاکستان پوځ پخوانۍ زړې وسلې دي او ځيني يې هغه ډول وسلې او بمونه دي چې د آی اېس آی لهخوا افغان تنظيمونو ته ورکول کيدل، لکه د ټانک ضد ايټالياوي (TC/6 Anti-Tank Mine) او يو بل ډول بمونه چې په ويډيو کې ليدل کيږي.

دغه غولونکي (نمايشي) وسلې چې په خپله د پوځ يا استخباراتو لهخوا د جگړې د پای ته رسيدلو په لومړيو شېبو کې راورل شوي وي. ځينو خبريالانو دا پوښتنه راپورته کړه چې **«ولی وسله والو خپلې درنې وسلې لکه: ټانک ضد، آر.پي.جي راکټونه، ټانک ضد بمونه او ځانمرگو واسکټونو څخه د خپلې دفاع په موخه ونه کارول؟»**¹⁶ که له ملايانو او طالبانو سره رښتيا هم اړ.پي.جي ټانک ضد راکټونه، بمونه او ځانمرگي واسکټونه ورسره واي نو خامخا به يې په جگړه کې کارولي وای، په ځانگړي توگه اړ.پي.جي راکټونه چې هم ټانکونه له منځ وړي او هم نور هدفونه.

بله دا چې څرنگه کيدای شي دومره ډېرې وسلې د پوليسو له ډيپو څخه ورکې شي؟

ځواب يې دا دی چې پوځيان په وېره کې وو چې که پلټنه وشي نو د دوی دغه جعلي وسلو جعل کاري به رسوا شي نو هغه وسلې چې په خپله يې راورې وې، په خپله يې له ځان سره يوړې، ويې ويل چې وسلې ورکې شوي!(منبع)

توطيه، که د پاکستانی ادارو ضعف؟

14: هماغه

¹⁵: <https://web.archive.org/web/20071222000958/http://www.sfgate.com/cgi-bin/article.cgi?file=/c/a/2007/07/12/MNGOTQUTPG1.DTL>

¹⁶: <http://www.brecorder.com/news/3413229>

د پاڼو شمېره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

لکه څرنګه چې په تېرو پانو کې ځغلنده یادونه وشوه، جنرال مشرف پر سره جومات او اړونده مدرسو باندې د برید په موخه یو شېطاني پلان جوړ کړی و، مشرف د استخباراتو له لارې د نوموړو دیني بنسټونو مسؤلان، د حکومت پر خلاف او د شریعت د پلي کولو په موخه وغولول، هغوی ته یې وسلې ورکړې یا یې د وسلو دننه کولو اجازه ورکړه، هغه وو چې طالبانو د جومات په شاوخوا کې وسله والې گزمو پیل او (لکه چې ومو لوستل د سلمانانو، سيډيو، هټي (دوکانونه) یې وتړل او څو تنه چینایان او پولیس یې بندیان کړل) د سره جومات د طالبانو دغو کړنو ته د پاکستاني حکومت په بې پروايي کتل، د حکومت دا ډول دریځ د دې شهادت ورکوي چې توطیه په لوی لاس طرحه شوي وه، داسې چې په دې توګه پر جومات د برید لپاره یوه پلمه تر لاسه کړي، لنډه دا چې جنرال مشرف پر جومات او مدرسو باندې د وسله وال برید د توجیه کولو لپاره دا ډول یو اوپراتیفي - شېطاني پلان ترتیب کړی و.

د پاکستان د امنیتي ادارو د دا ډول دریځ په اړه ډېرو پاکستانيو او نړۍ والو شنونکو پوښتنې او نیوکې رامنځ ته کړې، دوی شک څرګند کړ څه ډول شوني ده چې د اسلام آباد په زړه کې دغو دیني ودانیو ته په دومره لویه کچه وسلې او وسله وال جنګیالي ننوځي؟

د بي.بي.سي (نیوز) ورځپاڼې ولیکل: «کله چې عملیات پای ته ورسېږي، دزې ودرېږي، دورې او لوګي کښېني او مري وشمیرل شي نو ډېرې پوښتنې راپورته کېږي:

حکومت ولې له دې وړاندې د دغو روحانیونو (ملايانو) پر خلاف ګام پورته نه کړ؟ که داسې شوي وای نو دومره ډېر انسانان به نه وو وژل شوي. **ولې د سره جومات ملايانو او طالبانو ته دومره آزادي ورکړل شوه چې دا دیني بنسټونه دې په دولت کې د ننه پر یو بل دولت بدل شي؟** تر دې چې د اخلاقي پولیسو ډله یې لرله چې له هر ډول حساب ورکوني پرته یې فعالیت کاوه او د اسلام سخت دریځه تعبیر یې، د بنار پر اوسېدونکو تحمیلاوه. **دا ټول سخت دریځي وسله وال چې ویل کېدل (ځینې یې بهرنيان هم وو) څنګه د اسلام آباد په زړه کې دغو ځایونو ته ننوتل؟»**¹⁷

د القاعدې د مشرتابه له دریځ او د جومات او مدرسو د مشرانو له کړنو ښکاري چې دوی د القاعدې سازمان او ځایي وسله والو طالبانو سره (چې هغوی هم په القاعده کې وو) اړیکې لرلې، د جومات ملایان ځکه ډاډه وو چې دوی فکر کاوه: له یوې خوا د آی اېس آی ملاتړ لري او له بلې خوا د القاعدې.

د جومات ملايانو، عبدالرشید غازي او عبدالعزیز غازي دومره اسانه بللي وه چې غوښتل یې د پاکستان، شاوخوا نیم میلیون پوځ پر وړاندې، د څو سوه طالبانو په وسیله په پاکستان کې شریعت پلی کړي. **هغه خبره چې وايي: کونګته د خره پچي سر ته ځتلي وه، دېخوا - اېخوا یې وکتل نو ویي ويل: اوهو، کشمیر می ولید.**

دغو ملايانو چې د خره پچي له سره یې کشمیر لیدلی و، **د دوی دغه ستره ناپوهي د دې سبب شوه چې دوی په خپل لاس د جنرال مشرف پلان عملي کړ.**

جنرال مشرف امریکایانو ته وښودله چې ګواکې تر هګري زموږ ستوني ته رسیدلي ده چې پر وړاندې یې خطرناک او پیچلي عملیات کوو او د ترهګری په نوم یې له امریکایانو لا نور ډېر ډالر تر لاسه کړي.

پایلی (عواقب)

جنرال مشرف د جومات د وسله والو په وژلو ویاړ او غوري کولې خو د مشرف دغه عمل ډېرې ناوړه اوږدمهالي پایلې لرلې، مشرف شاوخوا ۱۰۰ تنه وسله وال ووژل او نږدې ۵۰ تنه یې ژوندي ونیول خو دغه جګړه د دې سبب شوه چې په زرګونو وسله والو وزیرول، هغه مهال د امریکا وانشنگټن پوسټ ورځپاڼې انډېشنه څرګنده کړه وړاندوینه یې وکړه ویي ويل چې دغه پېښه به پر پاکستان څه اغېز ولري: **«دا موضوع به مذهبي احساسات لا پسي راپاروي، ښايي په هېواد کې د منځ لارو او افراطیانو ترمنځ واټن لنډ کړي ...»**¹⁸

له دې پېښې وروسته، طالبانو او د هغوی اړوندو قبایلي وسله والو ډلو په قبایلي سیمو او خيبر پښتونخوا کې د وزیرستان تړون (د پاکستان له دولت سره یو لس میاشتني د سولې تړون و) لغوه کړ.¹⁹

17: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6290594.stm

18: http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6290594.stm

19: هماغه

د سره جومات له پېښې وروسته، د تحریک طالبان پاکستان (TTP) په رامنځ ته کېدو کې مهم رول ولوباوه او د قبايلي سیمو بېلابېلو وسله والو ډلو د سره جومات د غچ اخیستلو په موخه او د (TTP) په نوم د **(بیت الله مسید)** په مشرۍ یو متحد خوځښت (تحریک) رامنځ ته کړ او د پاکستان حکومت پر ضد د وسله والو بریدونو څپې لاپسي چټکې شوي.

د جومات او حفصې مدرسې له سقوط وروسته په پاکستان کې د سخت دریځو لپاره د راتولیدو یوه مهمه وسیله وگرځېده، القاعده، جیش محمد، لشکر جنګوي او طالبانو ته یې انگېزه ورکړه چې په پاکستان کې غچ اخیستونکي بریدونه ترسره کړي چې له نښتې وروسته، **د پنځو میاشتو په اوږدو کې یې ۵۶ خانمرګي بریدونه وکړل چې له امله یې (۲۷۲۹) پاکستانیان ووژل شول.**²⁰ او «د دغه تاوتریخوالي له امله په ۲۰۰۸ ز. کال په اوږدو کې له ۴۰۰۰ څخه زیات کسان ووژل شول.»²¹

نېټه: ۱۴۰۵/۴/۵ ل.

نور بیا

د ښاغلي محمد انور اخر نوري ليکنې په دې لینک کې ولولئ.

---

²⁰: <https://books.google.com/books?id=UQEHOTzZcXEC>

²¹: https://web.archive.org/web/20080508172531/http://www.monstersandcritics.com/news/southasia/news/article_1403354.php/Militants_burn_down_girls_school_in_north-west_Pakistan

---

د پاڼو شمېره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: د لیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ